

Nemzeti Múzeum

Budapest

Sátoraljauhely, 1934. május hó.

5. szám.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Sátoraljauhely

Vármegyház

II. udvar, 1. emelet.

ZEMPLÉNI GAZDA

MEZŐ- ÉS SZŐLŐGAZDASÁGI SZAKLAP

Megjelenik min-
den hó 5. és 20-án

Előfizetési ár:
Egy évre 4 pengő

Hirdetések
díjszabás szerint.

Főszerkesztő:

Dr. Báró WALDBOTT FRIGYES
elnök.

A Zempléni vármegyei Gazdasági
Egyesület hivatalos közlönye.

Felelős szerkesztő:

ENGELBERTH REZSŐ
ügyvezető titkár

MEGHIVÓ.

A ZEMPLÉNVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

karöltve a

Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamarával,
a Tokajhegyaljai Hegyközségi Tanáccsal,
a vármegyei m. kir. Gazdasági Felügyelőséggel
és a m. kir. kerületi Szőlészeti és Borászati Felügyelőséggel
a „Sátoraljauhelyi Hegyaljai Hét” tartama alatt

Sátoraljauhelyen, Tokaj-Hegyalja székvárosában

1934. évi július hó 1–8-áig

HEGYALJAI BORKIÁLLITÁST,

július hó 2-án a vásártéren díjazással egybekötött

ÁLLATKIÁLLITÁST

és július hó 3-án a dr. báró Waldbott Frigyes egyesületi elnök tanyáján
(a várostól mintegy 500 méterre)

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAVERSENYT

rendez, melyre az egyesület tagjait és a vármegye közönségét is tisztelettel meghívja.

I. Borkiállítás.

A borkiállításon résztvehetnek hegyközségek csoportosan összeállított borokkal és magánosok is, külön-külön, amit legkésőbb június hó 1-éig be kell jelenteniük. A kiállítás feltételeiről a rendezőbizottság a jelentkezőket értesíteni fogja.

II. Állatkiállítás.

Kiállíthatók és így díjazásban részesülhetnek:

A) saját tenyésztésű lovak: 1. anyakancák, 2. 3—4 éves kancacsikók, 3. 3—4 éves heréltek, 4. lovasfogatok. B) saját tenyésztésű szarvasmarhák: 1. köztenyésztésben álló magyar és nyugati fajtájú bikák,	2. magántenyésztésű magyar és nyugati fajtájú bikák, 3. magyar fajtájú tehenek, 4. magyar fajtájú üszők, 5. nyugati fajtájú tehenek, 6. nyugati fajtájú üszők, 7. kettős és négyes ökrösfogatok.

A díjazásra kigazdák, közép- és nagybirtokosok, valamint bérlők hajthatnak fel az előbbi csoportok bármelyikébe tartozó állatokat.

A bírálatot és a díjak odaitélését gazdasági szakemberekből álló bizottságok fogják végezni az országosan elfogadott vezérelvek szerint.

Tekintettel arra, hogy e kiállítást az előző évek kiállításaival szemben — az ország különböző vidékeiről ideutazó gazdaközönség is megfogja tekinteni, elengedhetetlenül szükséges, hogy a kiállítandó állatokat már most szemeljék ki a gazdák s a következő hetekben gondosabb tartásban és kellő ápolásban részesítsék, mert a tenyészcélnak megfelelő külemen kívül az állatok kondíciója és ápoltsága is elbírálás tárgyát fogja képezni.

A kiállítandó állatok a községi előjárásnál június hó 5-éig bejelentendők s egy előre meghatározandó napon a kiállítást rendező egyesület nevében bizottság fogja azokat a gazda lakóhelyén megtekinteni.

III. Mezőgazdasági munkaverseny.

A mezőgazdasági munkaversenyre — mely szántó- és kaszálóversenyből fog állani — csak kigazdák, illetve az utóbbira zsellérek is jelentkezhetnek. A szántóversenyen a kigazdák csak saját lovaikkal vehetnek részt. E versenynemek nemcsak gyorsaság, hanem munkaminőség szempontjából is bíráltnak.

A szántási versenyben 50—60 kigazda lófogata, a kaszálási versenyben ugyanannyi (kigazda és zsellér) kaszás indul.

Jelentkezési határidő a községi előjárásnál **június 5-e.**

Sátoraljaujhely, 1934. évi május hó 16-án.

Engelberth Rezső s. k.

az egyesület titkára

Dr. báró Waldbott Frigyes s. k.

az egyesület elnöke

Mezőgazdasági rovat

Rovatvezető: **dr. báró Waldbott Frigyes**
a Zempléni Gazdasági Egyesület elnöke.

Rendkívüli kedvezmény a régi vetőmagkölcönök visszafizetésére

**A tartozás minden 15 pengője helyett
8 pengő fizetendő.**

A földmivelségi miniszter alábbi nagyjelentőségű rendeletére az adós gazdák b. figyelmét felhívjuk:

„Még számos olyan gazda van, aki az 1927. évtől kezdve lebonyolított különböző vetőmagakcióból származó tartozását vagy tartozásának egy részét dacára ismételt sürgetéseknek még a mai napig sem tudta megfizetni.

A hozzám érkezett jelentések szerint a kölcönök megfizetésének az elmaradása arra vezethető vissza, hogy a hátralékban lévők olyan súlyos anyagi helyzetbe jutottak, ami őket a tartozás keletkezésének időpontjában volt magas terményárak

alapján számított adósság eredeti összegében való megfizetésére képtelenné teszi.

Méltányolva egyrészt az említett gazdáknak ezt az anyagilag súlyos helyzetét, másrészt azt a lélektani szempontból is súlyos állapotot, amit az adósság fennállásának tudata vált ki, nagy áldozatok árán a még ki nem fizetett tartozásoknak az addig nyújtott kedvezményeket is nagyon meghaladó módokat mellett való rendeztetésére kívánok lehetőséget nyújtani.

Ezért a minisztertanács hozzájárulása alapján e tárgyban hivatali elődöm által kiadott 26369/1932. számú rendelet egyidejű hatályon kívül helyezése mellett a következőkről értesitem a gazdasági egyesületet.

A különböző akciókból származó vetőmag-kölcsönnel még hátralékban lévő mindazoknak a gazdáknak, akik még fennálló tartozásukat legkésőbb 1934. évi október hó 15-ig teljes egészében kifizetik, azt a kedvezményt biztosítom, hogy tartozásuk minden 15 (Tizenöt) pengőjé 8 (Nyolc) pengő tényleges befizetésével egyenlíthessék ki. Vagyis az a gazda, aki 60 P-vel tartozik, $60 : 15 = 4 \times 8 = 32$ P lefizetésével 60 P-s tartozását letörlesztheti. Más szóval az eredeti 60 P-s tartozás és a kedvezményes 32 P között mutatkozó 28 P-s különbözetet részére véglegesen elengedem.

Aki a megadott határidőig a fenti mintegy 50%-os kedvezmény figyelembevételével mutatkozó tartozását teljes összegében meg nem fizeti, semmiféle további kedvezményre számot nem tarthat. Ezek tehát tartozásuk eredeti összegét lesznek kötelesek továbbra is megfizetni, s ezekkel szemben az adott határidő lejártá után — a védett birtokok esetében a gazdavédelmi intézkedések szabta korlátokon belül a tartozásoknak a Kicstári Jogügyi Igazgatóság útján való legerélyesebb behajtását rendelem el.

A lucerna- és lóheremag termésének fokozása

A gazdatársadalom már széles rétegekben értesült arról, hogy az idén különböző rovarkártevők, de főképen a lucerna-barkó, a lucernabogár és lucerna-böde nagy mértékben megtámadta a lucernát.

Külön figyelmeztetés nélkül is tudják a lóheremag-termelők, hogy az áptionbogár, mely az

ugynevezett ormányos fajták közé tartozik, sok vidéken minimálisra csökkenti a lóheremag-termést, sőt gyakran teljesen lehetetlenné teszi annak termelését.

A növényvédelmi szakszolgálat az arzén-pép készítményekkel való permetezést ajánlotta a mezőgazdasági kártevők elleni védekezés egyik módjaként.

Azt hisszük, most már a gazdaközönség az utóbbi évek szomorú tapasztalatai után tényleg védekezni fog a mezőgazdasági kártevők ellen is, mert kétségtelen, hogy a permetezés nem lehet kizárólag a szőlő és a gyümölcs többtermelési eszköze. Kérdés, rentabilis-e a permetezés a mezőgazdaságban, vagy nem? Idevonatkozólag módunkban áll néhány igen érdekes gyakorlati eredmény közlése.

A Magyar Föld r. t. sarkadi gazdaságában a múlt évben arzén-pép permetezést eszközöltek a lucerna-bogár és böde ellen. Megállapítást nyert hogy az első kaszálás után, dacára a jó időjárásnak, a permetezetlen táblákon csak 5 cm. magas volt a lucerna, míg a permetezett táblákon 25 cm. Az ilyen arányú eltérésnél kétségtelen, hogy legalább 1 kaszálásnyi többtermést biztosít az arzén-pép permetezés, tehát cca 40.— pengő bevételi többletet, amivel szemben 1 hold lucerna permetezéséhez cca 4.— pengő értékű arzén-pép (*Arzola-pép, Darsin-pép, vagy Aresin*) kell.

Még szembeötlőbb a permetezés rentabilitása a lóheremag megvédésénél, ahol az áptionbogár kártételének lecsökkentése folytán pl. a Dr. Gróf Hunyady Uradalomban (Somogykéthely), 5 éven át a következő eredmények voltak elérhetőek:

	permetezve magtermés kat. holdanként	permetezés nélkül mag- termés kat. holdanként
1929-ben	271.— kg.	42.5 kg.
1930-ban	218.— kg.	— kg.
1932-ben	549.— kg.	84.— kg.
1933-ban	168.— kg.	11.— kg.

Megjegyzés: 1931. évben akadályok miatt a permetezés kimaradt és így a magtermés holdanként csak 54.5 kg. volt.

Kétségtelen tehát, hogy a lucerna és a lóhere permetezése feltétlenül rentabilis, de csak biztos hatású arzénpép készítményekkel és igaz az, hogy a termelési költségek csökkentését nem mindig a kiadások redukálásával érhetjük el a legjobban. — Az említett lóhere permetezési kísérleteknél ugyanis holdanként cca 10.— pengő volt a külön kiadás, de ezzel szemben minden évben

minimum 200.— pengővel több volt a bevétel, vagyis a permetezőszerre kiadott összeg igen jól kamatozott, a lóheremag termelési költsége mázsánként lényegesen kevesebb volt a permetezett táblákon, mint a permetezetlenül maradt táblán.

A permetezésre vonatkozólag még a következő részletekre hívjuk fel a termelők figyelmét:

A lucernásokban a kárt az első kaszálás után főleg a bogarak álcái okozzák azáltal, hogy erősen késleltetik a lekaszált lucerna újraajátását, sarkadását, ami sokszor egy teljes kaszálás elvesztését jelenti. Ezért fontos rögtön kaszálás után, mielőtt a széna lehordása befejezést nyert, a táblákat arzén-péppel megpermetezni. 100 liter permetléhez e célra vízben $\frac{3}{4}$ kg. Arzola-pép, vagy Darzin-pép, vagy Aresin oldandó fel.

A lóhere-ápion ellen ugyancsak első kaszálás után kell permetezni, de itt 100 liter vízre 1 kg. arzén-pép készítményt kell használni és 5 nap múlva meg kell ismételni a permetezést.

Külön felhívjuk a termelők figyelmét arra, hogy az így megpermetezett területekről az állatok etetésére 3 hétig nem szabad zöld takarmányt kaszálatni.

Az 1934. évi őszi buzavetőmag akcióról.

A hazánkban s szűkebb értelemben Zemplén-vármegyében is oly kiválóan bevált bányai buzavetőmag további terjesztése érdekében a földművelésügyi miniszter felhívta egyesületünket, hogy a szóbanforgó akciót a vármegye gazdaközönsége körében ismertessük.

Felhívjuk ennél fogva t. olvasóink figyelmét, hogy a buzatermelés egységesítése céljából az 1934. évben is folytatni kívánt akció során a Bányai 1201, illetve 1201/a és 1014, valamint a Székács 1055. és 1242. számú nemesített buzaféleségek lesznek elterjesztés céljából kiosztva, ugyanolyan feltételek mellett, mint az előző években.

Bővebb felvilágosítás a vármegyei gazdasági egyesületben, vagy a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségben szerezhető.

Vásáráthelyezés. A július 2. és 3-ra eső sátoraljaujhelyi Sarlós Boldogasszonyról nevezett vásárt a „Sátoraljaujhelyi Hegyaljai Hét” bor- és állatkiállítás és mezőgazdasági munkaverseny miatt július 9. és 10-ére helyezték. Kérjük a községi elöljáróságokat, hogy ezt a gazdaközönséggel közölni sziveskedjenek.

Szőlőgazdasági rovat.

Rovatvezető: Deák Andor szől. és borászati ker. főfelügyelő

Katasztrófális jégzápor a Hegyalján.

Irta: báró Waldbott Kelemen.

A közel kéthónapos rekkenő szárazság után, amely megsemmisüléssel fenyegette egész mezőgazdasági termésünket, május 15-én végre megjött a várva-várt eső, — de sajnos sok helyt nem hozta a várt áldást, hanem példátlan jégvihar formájában percek alatt rombadöntötte nemcsak az ezidei szüreti reményeket, hanem még a jövő évi terméskilátásokat is megsemmisítette. Különösen Tolcsvát és környékét, valamint Olaszliszkát pusztította el 100%-ig a tomboló itéletidő, de súlyos jékárokat jelentettek Tállyáról, Sárospatakról és Tokajból is.

Már napok óta készülődött a türelmetlenül várt esőzés, midőn május 15-én délután 4 óra tájban hirtelen kitört nyugatról jövet oly jégvihar, amilyenre itt senki sem tud emlékezni és amelynek — alig 5 perc alatt — Tolcsva, Olaszliszka és környékének szőlőtermése áldozata lett. Dió, sőt helyenként tyuktojás nagyságu jégdarabok hullottak alá, amelyek a gyönyörűen virító szőlőket úgy elverték, hogy a tőkéken már csak üres csonkok meredeznek az ég felé. Még a borházak tetejét is rostává lyuggatta a jég. Mintegy 1.200 kat. hold szőlőterület pusztult el teljesen, de azonkívül még igen nagy az 50%-ban sujtott szőlők száma is.

Tolcsván egyedül 640 kat. hold szőlőben állapított meg 80—100%-os kár és szomorú látványt nyújtanak a barna színű hegyoldalak, melyek még egy hét előtt üde zöld színben pompáztak. Az óriási sűrűségben lehulló jégdarabok nemcsak a szőlővesszőket pusztították el teljesen, de sokhelyt még a tőkefejeket is széthasították, úgyhogy ezeknek teljes elpusztulásával kell számolni. As egyes jégdarabok 3—4 cm. mélyre hatoltak a száraz földbe, még most is látható lyukakat hagyva hátra.

A szántóföldek kalászosait a szó-szoros értelmében a földbe csépelte be a jég és a gyümölcsüktől percek alatt megfosztott gyümölcsfák széthasított törzsükkel, sebes lehasadt ágakkal rettenetes látványt nyújtanak. Olyan pusztítást vitt véghez ez a példátlan jégzápor, amihez hasonlót senki még nem észlelt.

Tolcsva és Olaszliszka lakossága a legnagyobb aggodalommal néz a jövő elé, mert a további

munkálatok elmaradása nagy munkásnyomort okoz és megbénulással fenyegeti a községek egész gazdasági életét.

Fokozza a katasztrófa hatását még az a körülmény is, hogy ugyanazokat a területeket már tavaly is pusztította a jégvihar, minek következtében tavaly is alig 1—2 hl.-es termés mutatkozott azokban. Az idén itt szüretéről szó sem lehet, de tartani kell attól, hogy a jövő évben sem lesz valamire való termés. Hogy mit jelent a mai súlyos gazdasági helyzetben 3 egymást követő évben művelni a szőlőt minden jövedelem nélkül, ezzel minden szőlősgazda tisztában van. Teljesen kizárt dolog, hogy a szőlősgazdák segély nélkül megbirkózhassanak ezzel az emberfeletti feladattal.

Mindamellettt már most is szükséges a tőkét a letört, meg agyonzuzott vessződaraboktól letisztítani és a csonkokat alaposan megpermetezni és kénporozni. De az alvó szemekből várható új hajtásokat is állandóan fog kelleni permetezni, a szőlőt pedig kapálni és tisztán tartani, mert ép a beteg szőlő különös gondot kíván, mint ahogy általában a beteg egyén mindig több ápolást és gondozást kíván, mint az egészséges. De szükséges lesz ezeket az agyoncsepelt szőlőket az ősszel különös gonddal befedni, hogy legalább a jövőre megmentjük azt, ami még menthető s mindez újabb áldozatokba fog kerülni.

Meg kell állapítani, hogy ez a szörnyű jégkatasztrófa Tolcsva és Liszka szőlősgazdáit létalapjukban rendítette meg. Mert hiszen mind a két község lakossága szőlőműveléssel keresi megélhetését, aminek reményét azonban a keddi itéletidő megsemmisítette, úgyhogy a két község népe anyagi összeomlásnak és éhínségnek néz elébe.

A mélyen sujtott két község báró Waldbott Kelemen felsőházi tag és Gecsey Lajos olaszliszkai római kat. plébános vezetésével küldöttségeket mentesített dr. Kozma György főispán urhoz, aki előtt feltárták a községek katasztrófális helyzetét. A Főispán ur részletes megbeszélés után megállapodott a küldöttséggel, hogy a pontos kárjelentések beérkezése után báró Waldbott Kelemen felsőházi taggal és dr. Besseney Zénó a kerület országgyűlési képviselőjével egyetemben haladéktalanul eljár a kormánytól a segítség módozatainak megtárgyalása céljából.

Szombaton este érkezett meg autón Budapestről dr. Besseney Zénó képviselő ur Tolcsvára, ahol még az este a tolcsvai és liszkai szőlősgazdák és munkások közös gyűlésben megtárgyalták a közeli teendőket abban a feltevésben, hogy a tályai jégkárosultak is csatlakozni fognak ehhez az akcióhoz.

Szó sem fér ahhoz, hogy ezeknek a szőlőknek, amelyek nagyrészt a Tokajhegyalja legkiválóbb gyöngyei (Szentvér, Mandulás, Ciróka, Gyapáros, stb. stb.) a további fenntartása egyenesen nemzeti érdek, mert hiszen a Tokajhegyalja az országnak az egész világon elismert és bámult nemzeti kincs! Ezeket ebből a katasztrófából és megsemmisülésből megmenteni közérdek és ép oly nemzeti kötelesség, mint egy víz-katasztrófa által elpusztított községnek a megmentése, vagy egy tűz-elpusztította város segélyezése. De segíteni kell a Hegyalja dolgos népén is, akit ez a szerencsétlenség megfosztott minden keresetétől, mert hiszen más kereseti forrása ennek a népnek nincsen. A segélynek egy biztosabb formája az, hogy ezt maguk a jégverte szőlők kapják meg oly formában, hogy kat. haldanként egy bizonyos összeg állapíttassék meg, amely csak annyiban és oly mértékben lenne folyósítva, mint ahogy a szőlősgazda ezt tényleg a szőlő művelésére fordítja. Akkor ezzel egyszerre segítenék úgy a szőlősgazdán, mint a munkásnépen, mert hiszen a segélynek minden fillérje végérvényesen az itteni munkásság zsebébe, illetve gyomrába vándorol. Ennek ellenőrzését a hegyközségek vállalnák. Ezzel szemben a hegyaljai szőlősgazdák, akik ennek a nagy nemzeti kincsnek sáfárjai — úgy mint a múltban is — egész munkájukat, egész erejüket bele fogják fektetni a hirneves szőlők megmentésére és újabb felvirágoztatására.

Vihar után kisüt a napsugár és remélnünk kell, hogy a csapások sorozata által sujtott Tokajhegyaljának is felderül még egy boldogabb korszak hajnala!

Ismét pusztított a vöröskakas. Vajdácskai községben f. évi május 12-én nagy tűz pusztított, mely alkalommal az egyesületünkkel szerződéses viszonyban álló Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál 11 károsult jelentett tűzkárt. A károk a felek teljes megelégedésére rendezettek.

Építkezési anyagok, szőlő- és növényvédelmi szerek **ASZTALOS BÉLA** festékáruházában Sátoraljaujhely, Petőfi u. 1. és Sárospatak Rössuth Lajos-u. 65.

Hernyóenyv, káliszappan, Nyersnikotin kapható.

Baromfitenyésztési rovat.

Rovatvezető: dr. Szén József esperes-plébános.

A kappanozás célja és különféle előnye.

Az ivadékszaporításnál tapasztalatból tudjuk, hogy a kikelt csibéknek a fele rendszerint kakas, fele jérce-csibe. A jércecsibék, bármilyen is azok mennyisége, nem zavarja számításainkat, nem így azonban a kakasok.

Ez utóbbiak civakodó természete sok kellemetlenséget okoz a tenyészüzemekben, elkülönítésük pedig a nagy költségre való tekintettel kivihetetlen. Amennyiben pedig kakasokból a jércék számarányához képest csak minden 12—15 ikre volna szükség, — s ezek is csak csere-kakasok lehetnének — így az ezenfelül mutatkozó feleslegesen túl kell adnunk. Itt többféle mód kínálkozik.

Rendszerint a fölös kakasokat négy hetes korban a husirány-takarmányozásba fogjuk, így tartva, 8—10 hetes korban rántani való csirke gyanánt értékesítjük.

A másik mód — a jobb értékesítési mód — ha 8—10 hetes korig ugyancsak a fenti módon kezeljük, de ebben a korban az összes fölös kakasokat kikappanoztatjuk. E célra már megbízható műszerek vannak forgalomban s bárki megtanulhatja a kezelésüket, főleg ha első alkalommal állatorvos végzi a kappanozást és kellő utbaigazítást ad. Egy ilyen műszerrel s más segítőkéz hozzájárulásával egy nap alatt száz darab kakasból is eltávolíthatók a herék.

Az ekként rendelkezésre álló kappanokkal többféle értékesítési lehetőség kínálkozik.

Négy hónapos korukig a kappanokat folytatlagosan husirányu takarmányozással jöltartjuk. Ebben az időszakban bőségesen szaporítanak húst s ekkor vagy a saját hizlaldánkban hizlaljuk 3 héten át s ezután kereskedelmi szokvány szerint jól kikészítve értékesítjük s megkapjuk értük a lehető legmagasabb árat bármely delikatesse üzletben, vagy előkelőbb szállodai étkezdében, vagy ha nem akarunk hizlalással foglalkozni, az ilyen 4 hónapos, jó husban tartott kappanokért ugyancsak megkapjuk a sulyuknak megfelelő, magasabb ellenértéket, rendszerint 10—15%-os felárat.

Egy másik felhasználási, illetve értékesítési mód kínálkozik abban, ha egy bizonyos mennyiségű kappant azért nevelünk fel, illetve tenyészítünk, hogy azokat csirkevezetőknek használhassuk, vagy értékesítve, mások használhassák.

Bár csirkevezetésre egy éves, fiatal kappanok nem válnak be s azok csak két éves koruktól fogva — vagyis, amikor a harmadik évbe lépnek — alkalmasak csibevezetésre, mégis nagyon kifizetődik ilyeneket két éven át ellenszolgáltatás nélkül tartani, mert ezután már nagyon hálásan fizetik vissza a két évi ingyen eltartást. Egy kappan, ha csirkéitől elválasztják, vezetésre azzonnal elfogad újabb kikelt csibéket s így tulajdonképpen felülmul egy valóságos műanyát, ezenkívül megbízhatóbb s nem igényel kezelést úgy, mint a valóságos gép műanya. A köztenyésztés szempontjából ez rendkívül fontos, miután az országban főleg a kisüzemi telepeken s a tanyavilágon még 90%-ban a természetes keltetés és felnevelés van alkalmazásban.

A tojáshozam fokozása szempontjából is fontossággal bír ily csibenevelő kappanok használata, mert ezáltal a keltető kotlósokat mentesítjük a csirkék vezetése és nevelése alól, t. i. így két havi időveszteségtől megkímélhetjük s vissza adhatjuk azokat tojásthözó hivatásuknak, mit olyképen tudunk forszirozni, hogy elválasztva néhány napi pihenést engedünk részükre, azután kakas társaságába utaljuk azokat, mire nemsokára megpirosodik a taraj, ami biztos előjele a közeli tojásrakás megkezdésének. Ezáltal tehát azt érzük el, hogy az évi tojás átlag fokozdik.

P. M.

A keltetésre használt tojások előzetes fertőtlenítése.

A keltetésre szánt tojásokat csak akkor rakhatjuk a kotló alá, ha azokat előzetesen fertőtlenítettük a fehérhasmenést előidéző kórokozó ellen, a bacillus pullorum, vagy más eredeti néven dr. Manninger professzor szerint „Bakterium Gallinarum Klein“ ellen.

A szaktudomány ezen a téren már óriási léptekkel nyomult előre, s különösen Amerikában, a jól dotált állami kísérleti állomások mutatnak fel csodálatos eredményt. Így Newyork államban a Rice által vezetett Ithakai Cornel University kísérleti állomása a Bacillus pullorum kórokozó immunizálása és kiirtása érdekében abszolút sikerrel védekezett.

A fenti intézet által kipróbált módszer a következő:

Gyógytárban, porban, finomra szitált formában kell elkészíttetni a következő receptet:

Zink sulphocarbonat gr.	15
Natrium	7
Calcium	7.5

Mercur bichlorid . gr. 6

Citric acid . . . „ 3

Ezt az óv- és gyógyszer akkor vesszük igénybe, mielőtt a keltető tojásokat a kottó alá rakjuk, vagyis az előtte való napon.

A fenti mennyiséget 2 liter langyos vízben üvegen feloldjuk s azt, mint az orvoságos üveget, bedugaszoljuk. Használat előtt az üveget jól felrázzuk s azután finom permetező fuvóval az egymás mellé rakot tojások felső felületét permetezzük be, ezt követően 10 percet várunk, hogy megszáradjanak, azután óvatosan az ellenkező oldalra görditjük a tojásokat épúgy mintha rendes forgatást végeznők, s erre az oldalra permetezzük rá úgy, mint előbb, a folyadékot, megint várunk 10 percet, amíg megszáradnak és az így elkészített tojásokat másnap a kottó alá rakjuk.

Ez a szer megöli a kórokozó bacillust anélkül, hogy az a megtermékenyített csirára, vagy pedig az embrio fejlődésére káros hatással volna.

Abban az esetben, ha a baromfi állományunknál bacillus pullorum jelenlétének gyanuja felmerül biztonság okáért az előbb említett folyadékot még 2 liter vízzel felhígítjuk s ezzel itatjuk egész állományunkat 3 héten át megszakítás nélkül, valamint a csibe állományt is, ha annál a bacillus pullorum jeleit felismerjük. A három heti kúra alatt, ha fertőzött volt bármelyik egyed, az kigyógyul, viszont a még meg nem fertőzötteket immunissá teszi. Az is kitűnő hatással van, ha a kottósnak a megülteés előtti napon ugyanabból az elkészített, hígított vízből egy egyszerű langyos beöntést (klisztirt) adunk.

A bacillus pullorumnak hathatós ellenszere az aludttej, vagy iróval való itatás, vagy annak a lágy eleségbe való keverése is, erről azonban majd más alkalommal írok bővebben. P. M.

Vegyesek.

Tisztelettel értesítjük t. olvasóinkat, hogy a bor- és állatkiállítás, továbbá a mezőgazdasági munkaverseny alkalmából ünnepi számot adunk ki, melyben az agrártársadalom kitűnőségeinek cikkei fognak megjelenni. E számunk terjedelme 24 oldalra van előírva s 3000 példányban adjuk ki.

Hirdetéseket június 15-éig elfogadunk.

Kitüntetés. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek vármegyénk gazdátársadalma előtt is ismert főtitkárát, a Köztelek felelős szerkesztőjét, Rottmeyer Imre m. kir. gazd. tanácsost a Kor-

mányzó Ur Őfőméltósága kiváló érdemeinek elismerésül m. kir. gazdasági főtanácsossá nevezte ki. Amidőn ezt örömmel közöljük t. olvasóinkkal, a jólmegeérdemelt kitüntetéshez szívből gratulálunk.

Halálozás. Kurucz Károly nyug. ezredes, tolcsvai szőlőbirtokos, a Tokajhegyaljai Hegyközségi Tanács volt elnöke Budapesten elhunyt.

Karcsay Valér nyug. máv. felügyelő, tállyai szőlőbirtokos, a tállyai hegyközség elnöke elhunyt.

Tima József számtartó tolcsvai lakos 82 éves korában elhunyt.

Egyesületünk e három értékes tagjának eltávazása mély fájdalmat kelt mindnyájunkban. Nyugodjanak békében!

Áthelyezés. Baudiss Gyula volt zemplénavármegyei m. kir. gazdasági felügyelőt — kit két évvel ezelőtt helyeztek innen Bajára — a földmivelésügyi miniszter Székesfehérvárra helyezte.

Kamarai közgyűlés. F. évi május hó 26-án tartja tavaszi közgyűlését a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara Miskolcon.

Mi történt az Első Magyar közgyűlésén ?

A magyar biztosításügy nagynevű uttörőinek és nagyáfejlesztőinek arcképei borítják az Első Magyar Általános Biztosító Társaság nagy üléstermének falait, amelyek között szombaton délután folyt le az ország legnagyobb és legrégebb biztosító társaságának idei közgyűlése. A közgyűlés iránt a részvényesek között nagy érdeklődés nyilvánult és bár az intézetnek csak 8000 darab részvénye van, 52 részvényes jelent meg. Jelen voltak: gróf Zichy Aladár, mint a választmány elnöke a közgyűlésen is elnökölt, Teleszky János, gróf Zichy János és Berzeviczy Albert volt miniszterek, báró Radvánszky Albert, gróf Széchenyi Domokos, gróf Somsich László, gróf Csekonics Iván, Stein Emil, Erney Károly, Milos György, Domony Móricz, Gerber Miksa, Wertheimer Adolf és sokan mások. A közgyűlést gróf Zichy Aladár elnök nyitotta meg és Gergely Tódor vezérigazgató terjesztette elő az igazgatóság jelentését és a zárószámadásokat, amelyeket egyhanguan elfogadtak. A közgyűlés a múlt évi tiszta nyereséget 247.638.78 pengőben állapította meg, amelyből részvényenként 8 pengő osztalék kifizetését határozták el. Befejezésül a választmányt egészítették ki, amelybe új tagként gróf Károlyi Józsefet választották meg. A választmány elnökévé ismét gróf Zichy Aladárt választották meg, alelnök gróf Csekonics Iván lett. Ezzel az Első Magyar Általános Biztosító Társaság közgyűlése véget is ért.

Felelős kiadó: Engelberth Rezső ügyv. titkár.

Felhívás az egyesületi tagokhoz!

A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület t. tagjait értesítjük, hogy az igazgatóválasztmány tagjaink érdekében

a legelőnyösebb ajánlatot tevő

Első Magyar Általános Biztosító Társasággal

szereződést kötött, melynek értelmében minden egyesületi tagnak mezőgazdasági átalány-, épület- és jégbiztosításnál ugynevezett

gazdasági egyesületi engedményt ad.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság

hazánk legrégebb, legnagyobb biztosító intézete.

Alapítva 1857.

Szerződéses viszonyban a Zemplénvárm. Gazdasági Egyesülettel

Elfogad a legmértányosabb feltételek mellett:

Életbiztosításokat: haláleseti tőkebiztosításokat, járadékbiztosításokat, jelzálogkölcsönnel kapcsolatos életbiztosításokat.

Tűzbiztosításokat: lakóházak biztosítását, lakásberendezésekre és egyéb háztartási tárgyakra, árukészletekre, mezőgazdasági átalánybiztosításokat, gyárak és ipartelepek tűzbiztosítását, üzemszünetből keletkező kártalanítási biztosításokat, házbérveszteség elleni biztosításokat.

Betörésbiztosításokat: lakásberendezésekre és egyéb háztartási tárgyakra, árukészletekre pénzpénztári kiküldöttek rablás elleni biztosítását.

Üvegbiztosítást: kirakat és ablakokra.

Jégbiztosításokat: kalászos terményekre, szőlőre, dohányra és egyéb kapásnövényekre.

Szállítmánybiztosításokat: szárazföldi és vízi, vasúti és postai áruküldeményekre, tengerentúli küldeményekre, pénzeslevelekre és egyéb postai értékűküldeményekre.

Automobilok: tűz-, lopás-, törés és robbanási károokra, szavatossági biztosítását, bennülők balesetbiztosítását.

Baleset- és szavatossági biztosításokat: egyéni balesetbiztosításokat, gyárak és gazdaságok szavatossági biztosításait.

Géptörésbiztosításokat: ipari üzemekben és gazdaságokban, közüzem és ipartelepeken.

Állatbiztosításokat: igás- és tenyészállatokra.

Bővebb felvilágosítást nyújt: a Vármegyei Gazdasági Egyesület, vagy a Társaság sátoraljauhelyi főügynöksége, Sátoraljauhely, Petőfi-utca 2. szám.